

Slavenski dom

Ste. 95

Z Ilustrirano prilogo „Teden v slikah“

Seto II.

Krvavi dnevi baskovskega naroda

St. Jean de Cruz, 28. aprila. o. Havas: Ker so nacionalistična letala bombardirala baskovsko narodno svetišče Guernica, je baskovska vlada poslala v Valencijo zahtevo, naj Valencija protestira pri Zvezi narodov zoper to dejanje. Guernica je za Baske sveto mesto že od prazgodovinskih časov. Tu so se zbirali voditelji baskovskega ljudstva okrog starodavnega hrasta. Mesto je bilo tudi versko središče baskovskega naroda, zaradi slovite Marijine božje peti. Mestna hiša in druge stavbe so bile pravi biseri baskovske narodne umetnosti. Nacionalistično letalstvo pa je mesto Guernico, ki je bilo sto in sto let simbol baskovske narodne sloge in svobode, popolnoma uničilo.

London, 28. aprila. o. Vesti o uničenju baskovskega svetega mesta Guernice so vzbudile splošno ogorčenje v angleškem časopisu, celo v konservativnem, ki je sicer naklonjeno socialističnemu taboru. Listi pravijo, da je ta napad imel namen uničiti duhovno središče baskovskega katoliškega ljudstva.

Baskovska fronta v razsulu

Hendaye, 28. aprila. AA (Reuter) Iz Vitorije poročajo: Umikanje baskovskih nacionalistov se spreminja v divji beg. General Molla misli, da je baskovska fronta definitivno zlomljena in da bo zdaj nacionalistom sorazmerno lahko zasesti vse kraje severnozahodnih španskih pokrajin, ki še niso v njihovih rokah.

Obstreljevanje Valencije

Valencija, 28. aprila. AA. (Havas) Davi ob 6 sta dve uporniški vojni ladji, po vsej priliki križarki »Canarias« in »Balears« bombardirali močno valencijsko pristanišče El Grad in predmestji Beniferi in Benikala. Ob istem času so se nad mestom pojavila tudi sovražna letala. Podrobnosti pa še niso znane. Nekatere priče pravijo, da so videli dve uporniški letali, ki sta preleteli pokrajino nekaj minut pred bombardiranjem. Sovražni križarki sta se obali močno približali. — Vlada na topaničarja je odgovarjala z vsemi svojimi topovi. Bombardiranje je trajalo približno štiri ure in je napravilo mnogo škode. Zahtevalo je tudi človeške žrtve. Pravijo, da so štiri osebe

ubite, mnogo jih je pa ranjenih. Prebivalstvo je kazalo ves čas bombardiranja hladnokrvnost. Ob streljevanje je napravilo na vse globok vtis.

Ultimatum Bilbaou

Saint Jean de Luz, 27. aprila. AA. (Reuter). General Mola je sporočil baskovski vladi, da bo porušil Bilbao, če se mesto ne vda nacionalistom. Mesto Eibar, ki so ga zavzele nacionalistične

čete, šteje 20.000 prebivalcev in je eno izmed najvažnejših središč bakrene industrije na Španskem. Razen tega se nahaja v Eibaru tudi ena izmed najbolj znanih orožarn.

Preden so zapustile mesto, so ga vladne čete zažgale. Mesto še zmerom gori, ker se ni še posrečilo ugasiti ogromnega požarja. Nacionalistične čete in gasilci si prizadevajo, kar je v njihovih močeh, da ogenj pogase.

Nova ali stara politika med Italijo in Albanijo

Rim, 28. aprila. o. Zunanji minister Ciano je danes z letalom odpotoval v Tirano v spremstvu visokih uradnikov svojega ministrstva. Italijanski krogi poudarjajo, da je ta obisk samo dokaz dobrih prijateljskih političnih odnosov med obema državama.

»Giornale d'Italia« opozarja, da je Albanija dokazala svoje prijateljstvo do Italije s tem, da ni sodelovala pri sankcijah in pa s priznanjem italijanskega cesarstva maja lanskega leta. List naglašajo, da med obema državama ni nobenega nerešenega vprašanja in da zato ni potrebna nobena nova politika. Zato obisk grofa Ciana v Tirano ne opravičuje nobene potrebe po kakšnem

novem sporazumu. Stiki med obema deželama so v celoti urejeni z zavezniško pogodbo od 23. novembra 1927 in s finančnimi in gospodarskimi dogovori od 19. marca 1936. Pogodba se opira na politično neodvisnost in ozemeljski nedotakljivost Albanije, ki jo Italija namerava varovati, spoštujče hkratu albansko narodno pravo, ter red in mir na Balkanskem polotoku.

Smisel obiska je ureditev spornih vprašanj, ki so se zaradi Albanije dolgo pojavljala med Italijo in Jugoslavijo. V tem oziru je potovanje italijanskega zun. ministra v Tirano važno, ker bo prineslo precej jasnosti z ozirom na novo italijansko politiko do Jugoslavije in Balkana.

Razprava proti rablju Jagodi - konec maja

Moskva, 28. aprila. Reuter poroča: Razprava proti bivšemu načelniku sovjetske politične policije GPU in bivšemu ljudskemu komisarju za pošto, se bo začela konec maja. Obtožnica proti Jagodi vsebuje obdolžitve kriminalnega in političnega značaja. Prve se nanašajo na okrutno postopanje z jetniki, na samovoljno justiciranje osumljenec, na utajo državnega denarja in na zasebno življenje, ki je bilo »nevredno sovjetskega dostojanstvenika«. Jagoda pri zaslišanjih vse te

zločine priznava, pač pa odločno zanika sleherni politični krivdo. Obtožnica ga dolži, da je on organiziral zaroto proti Stalinu ter da se je udeležil trockistične zarote visokih častnikov proti maršalu Vorosilovu, vrhovnemu poveljniku sovjetske vojske. Dalje trdi obtožnica, da je organiziral Jagoda protisovjetsko propagando v rdeči vojski, da je vedel o načrtih za atentat na Kirova 1934 in za gibanje trockističnih voditeljev. Preiskovalni sodnik je ugotovil tudi, da je Jagoda nameraval pobegniti iz Sovjetske Rusije v Združene države čez Sibirijo in Mandžurijo ter hotel za to izrabiti svojo bodočo nadzorovano pot na Daljni vzhod. Po podatkih iz Združenih držav je neki grški državljani za Jagodo naložil v neki banki v Philadelphiji večje vsote denarja ter spravil v »banki tudi večjo množino draguljev ter zlatnine ruskega izvora.

Vse te obdolžitve so takega značaja, da je mogoče že zdaj trdit, da bo Jagoda obsojen na smrt. Proces pa bo prinesel na dan najbrže ogromno podatkov o razmerah in korupciji, ki vlada v odlinih boljševiških krogih.

Novo poljsko politično geslo: Boj komunizmu

Varšava, 28. aprila. o. Tu se je končalo zborovanje zastopnikov poljskih mest. Zaključni govor je imel predsednik poljske vlade general Skladkowski, ki je pozval vse navzoče, naj začno z dejanskim bojem proti komunizmu, ki si prizadeva, da bi poljsko domovino zadel v srce s tem, da ovira njen gospodarski razvoj ter blagostanje poljskih množic. Geslo poljskega naroda mora biti: boj komunizmu. Poljski proletariati bo 1. maja znal dokazati svoj patriotizem in bo pometel z vsemi agitatorji, ki mu hočejo pričarati pred oči slepilo sovjetskega raja, ki pomeni za delavca socialni pekel.

Anglija mora imeti močno trgovsko mornarico, da bo lahko v primeru vojne skrbela za prehrano svojega prebivalstva. To je govoril na neki pojedini pred dvema dnevnoma angleški mornariški minister Hoare.

O sestanku med Mussolinijem in Hitlerjem pravi italijanska vlada, da bo zdaj še ni bilo nobenega razgovora o tem. Še manj pa je verjetno, da bi se sestala oba voditelja tako v kratkem.

Jugoslavija temelj Balkanske zveze

Ankara, 28. aprila. AA. Anatolska agencija poroča, da je imel vladni poslanski klub včeraj sejo, na kateri so člani, ki so spremljali predsednika vlade in zunanjega ministra na poti v Jugoslavijo, obširno poročali o svojih lepih vtisih s tega potovanja. Vsi so poudarjali izredno prijateljske vezi, ki vežejo Jugoslavijo in Turčijo. Jugoslavija je eden najglobljih temeljev Balkanskega sporazuma.

Klub je sprejel ta poročila z velikim navdušenjem na znanje, nato pa je obravnaval še odnose med Irakom in Turčijo.

Pozdrav princu Nikolaju - globa

Dunaj, 28. aprila. m. Romunski princ Nikolaj, ki je včeraj popoldne nepričakovano priletel s svojim letalom na Dunaj, je takoj po pristanku na dunajskem letališču doživel majhno nevšečnost z avstrijsko policijo. Policijski komisar letališča ga je namreč kaznoval z globo 1000 šilingov zato, ker po mednarodnem običaju ni prijavil svojega prihoda upravi letališča. — Številni časnikarji so ves dan poizkušali, kako bi prišli do princa Nikolaja, da bi jim dal kakšno izjavo, te ali one vrste. Toda, on je odklonil vsak sprejem.

Prvih 100 milijonov funtov za angleško oborožitev

London, 28. aprila. o. Finančni minister Neville Chamberlain je pred dvema dnevnoma napovedal, da bo vlada danes objavila podrobnosti glede vplačevanja oborožitvenega posojila. Prvi obrok tega posojila znaša 100 milijonov funtov (25 milijard dinarjev). Posojilo bo razpisano jutri. Posojilo je kratkoročnega značaja in bo amortizirano do leta 1948. Vlada potrebuje to posojilo, da bo izvedla svoj petletni oborožitveni načrt, ki je nujno potreben, če hoče Anglija ohraniti svoj politični in vojaški položaj na svetu.

Vesti 28. aprila

Dva in pol milijona novih članov bodo sprejeli 1. maja v nemško narodno socialistično stranko.

Judje so pretepli opata Lamberta, župana v alžirskem velikem mestu Oranu. Do napada je prišlo pri sprejemu parlamentarne preiskovalne komisije, ki so jo povabili v Alžir znani priseljenci francoski državljani, da ugotovi, če je umestno dati popolne državljanske pravice barvitim in belim alžirskim domačinom. Med te spadajo tudi alžirski Judje.

Splošna stavka ameriških železničarjev za zdaj ne bo izbruhnila, ker se je predsedniku Rooseveltu posrečilo pregovoriti voditelje železničarskih strokovnih organizacij, naj počakajo s stavko, da bo posebna vladna komisija proučila vse železničarske zahteve.

Ravnovesje med Nemčijo in Rusijo hočejo okrepiti baltične države ter pri tem ohraniti neokrnjeno svobodo. Tako se glasi izjava letonskega zun. ministra Muntersa.

Osebe bolnišnice je začelo stavkati v severno francoskem mestu Dieppe. V vojni luki Toulonu stavkajo občinski namestenci in delavstvo v velikih letalskih tovarnih, katero so delavci zasedli, a jih je policija z orožjem pregnala.

Madžarski vojni minister general Roeder se je pripeljal iz Berlina na Dunaj, kjer ga je sprejel predsednik republike.

Letalo tvrdke Bata je strmoglavilo na Holandskem blizu nemške meje. Pilot se je pri padcu ubil.

Tu potrjujejo, da so nacionalistične čete zavzele zelo veliko mesto Markino. Razen tega so zavzele vasi Echevarria, Banos, Deuberuaga in Bolivar, ki leže severno in južno od Markine. Vas Banos Deuberuaga je le 10 km oddaljena od obale.

Diplomo za častnega pilota je izročil general Goering Mussoliniju. Goering je vrhovni poveljnik nemškega letalstva.

Volitve na Japonskem bodo čez dober teden dni in je vlada začela z veliko volivno propagando, da bi dobila večino za svoje kandidate.

Sodelovanje med Poljsko in Romunijo, zavzema, kakor pišejo poljski listi, vsa najvažnejša državna področja, to je vojaško, kulturno in gospodarsko.

Japonsko letalo »Vihar z neba« je včeraj odletelo iz Rima v London, kljub slabemu vremenu v Italiji in Franciji.

Rdeče zastave so spet izobesili pri vhodu na pariško mednarodno razstavo. Kljub posredovanju policije jih delavstvo še ni hotelo sneti.

Poroke vojvode Windsorskega naj bi se po želji Simpsonove udeležil baje tudi bivši nemški cesar Viljem. Po najnovejših domnevah bo poroka v francoskem gradu Conde.

Rektorja so napadli z gnjilimi jajci poljski nacionalistični študentje na trgovski visoki šoli v Varšavi, ko je hotel posredovati v prilog Judom.

Prvi del angleškega posredovalnega posojila v znesku 100 milijonov funtov bodo razpisali še ta teden.

Voditelj čeških Nemcev Konrad Heinlein se je vrnil s svojega potovanja po Italiji. Heinleinova stranka je prav za prav stranka nemških hitlerjevcev.

Največje tovarno za strelivo na svetu bodo pričeli graditi prihodnji teden v bližini Glassgowa na Škotskem. Tovarna bo zaposlovala 10.000 delavcev.

Romunski princ Nikolaj je prišel s svojo ženo, zaradi katere so ga vrgli iz kraljeve rodbine, na Dunaj, kjer namerava dalj časa ostati.

1350 abehinskih beguncev živi na zemlji angleške Somalije v zasilnih taborih. Angleška vlada jim je zdaj pripravila stalna bivališča v vojašnicah v Berberi.

Knjigo o vojvodu Windsorskem, ki jo je pod naslovom »Komentarji ob kronanju« izdal londonski založba Heyneman, so morali nehati prodajati, ker je vojvodov advokat vložil proti založbi tožbo zaradi obrekovanja, ki ga prinaša knjiga. Vendar so knjige takoj po izidu prodali že 10.000 izvodov.

Seja razorožitvenega odbora v Ženevi je na zahtevo grške vlade preložena s 6. na 26. maja.

Načelnik holandskega generalnega štaba, general Seyffardt je pristopil v stranko holandskih narodnih socialistov in bo imel v kratkem skupaj z voditeljem stranke Mussertom v Haagu velik političen shod.

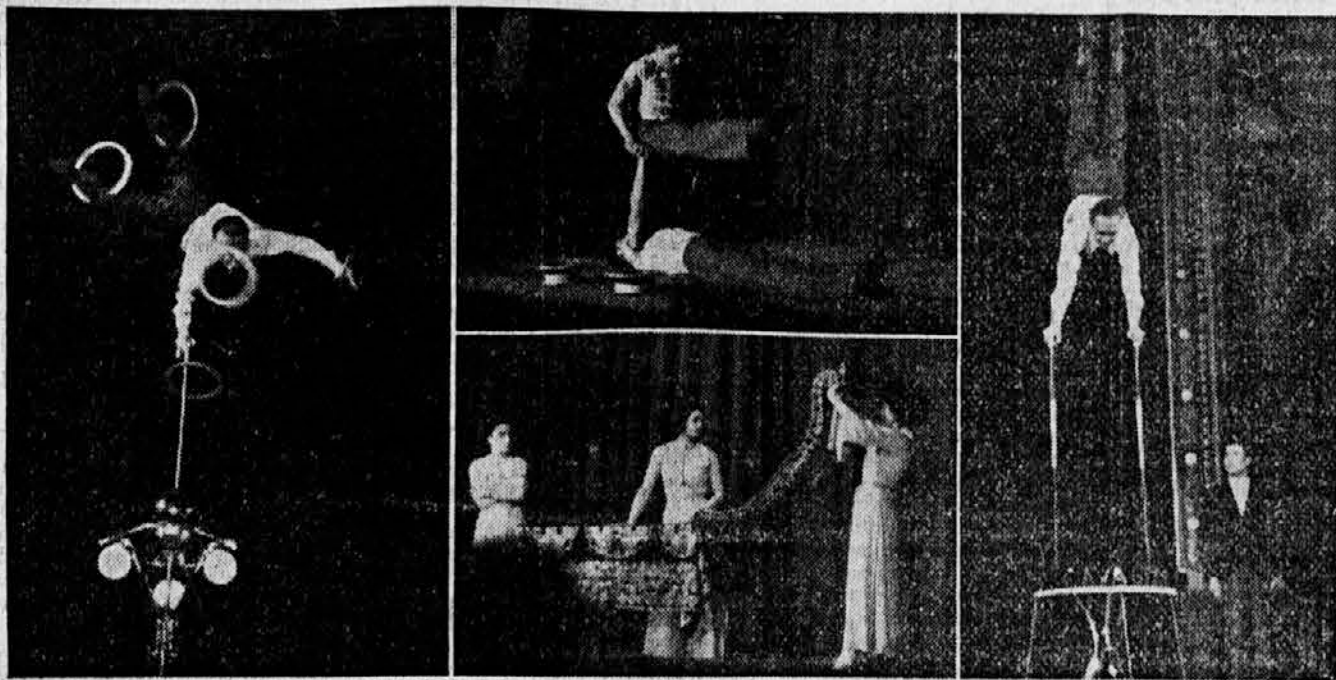
Francoski poslanci bodo praznovali 1. maj teden dni, kakor kaže odredba zborniškega predsedstva, ki je od 1. do 6. maja ustavilo vse seje in vse delo v zbornici, da bi se lahko poslanci udeležili proslav 1. maja.

Odbor za nevmešavanje je imel včeraj sejo, na kateri je sprejel nemško zahtevo, da bodo morali vsi parniki v predelu, ki ga nadzorujejo nemške bojne ladje, pluti po poti, katero jim bodo predpisale te nadzorstvene ladje.

Na londonski sladkorni konferenci je prišlo do delnega sporazuma glede tega, koliko naj v bodoče vsaka država pridelava sladkorja, da ne bo prehude konkurence in da ga bodo ljudje na svetu dražje plačevali.

Vpostavitve Habsburžanov je označil za pustolovščino, ki sedaj ni umestna, avstrijski kancler dr. Schuschnigg v izjavi, ki jo je dal londonskemu listu »Daily Mail«.

Velik polom je bil včeraj na budimpeštanski borzi, kjer so tečajni papirjevali padli za 40 do 50%, še preden se je borza odprla. To je v enem tednu drugi borzni polom, ki so ga zakrivila špekulacije in pri katerem so ogromno izgubili predvsem mali ljudje.

Skupina bratov Fratellinijev nastopa: Stranski slikar kačeta ekvilibrista v drznih stajah. Srednji slikar: zgoraj: parterna gimnastika. - Spodaj: falkirka hipnotizira veliko tropsko kačo.

